1 SEM FYUGP PHYC1

2024

(December)

PHYSICS

(Core)

Paper: PHYC1

(Mechanics and Properties of Matter)

Full Marks: 60 (80 for 2023 Batch)

Time: 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. তলত দিয়াসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×5=5 Choose the correct answer from the following :
 - (a) পৃথিবী কাঠামো হৈছে
 The Earth frame is
 - (i) জড় inertial
 - (ii) অৰ্জি non-inertial

- (iii) জড় আৰু অজড় দুয়োটাই both inertial and non-inertial
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয় None of the above
- (b) অৰক্ষণশীল প্ৰণালীত বল হৈছে

For a non-conservative system, force is

- (i) বিভৱ ফলনৰ প্ৰণাত্মক নতিমাত্ৰা negative gradient of potential function
- (ii) বিভৱ ফলনৰ ধনাত্মক নতিমাত্ৰা positive gradient of potential function
- (iii) বিভৱ ফলনৰ পণাত্মক আৰু ধনাত্মক নতিমাত্ৰা দুয়োটাই both negative and positive gradients of potential function
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয় None of the above
- (c) যদি ω = 1 ৰেডিয়ান/ছেকেন্ড, তেন্তে জড় ভ্ৰামক আৰু গতি শক্তিৰ মাজত সম্বন্ধ হৈছে

If $\omega = 1$ rad/sec, then the relation between moment of inertia and kinetic energy is

- (i) I = 3E
- (ii) I = 2E
- (iii) $I = \frac{3}{2}E$
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

 None of the above

(d) প্ৰতি একক কৌণিক পাকত পকোৱা ভ্ৰামক হৈছে

Torsional couple per unit angular twist is

(i)
$$C = \frac{1}{2l} \pi \eta r^3$$

(ii)
$$C = \frac{1}{3l}\pi\eta r^4$$

(iii)
$$C = \frac{1}{2l} \pi \eta r^4$$

- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

 None of the above
- (e) পয়ছঁৰ অনুপাত মান হ'ব নোৱাৰে
 Poisson's ratio cann't have the value
 - (i) 0.7
 - (ii) 0·2
 - (iii) 0·5
 - (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

 None of the above
- 2. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া:

2×6=12

Answer the following questions:

- (a) জুড় আৰু অজ্জু প্ৰসন্থ প্ৰণাদীৰ পাৰ্থক্য দিখা।

 Distinguish inertial and non-inertial frames of reference.
- (b) স্থিৰ সাম্যাৱস্থা আৰু অস্থিৰ সাম্যাৱস্থাৰ সংজ্ঞা লিখা।
 Define stable equilibrium and unstable equilibrium.

P25/436

(Turn Over)

- (c) জড় ভ্ৰামকৰ ভৌতিক গুৰুত্ব লিখা।
 Write the physical significance of moment of inertia.
- (d) ক্ষমতা হ্ৰাসকৰণ আৰু বৈশিষ্ট্য কাৰকৰ সংজ্ঞা লিখা।

 Define power dissipation and quality factor.
- (e) কৰিঅ'লিচ বলৰ সংজ্ঞা লিখা আৰু ইয়াৰ এটা প্ৰয়োগ উল্লেখ কৰা। Define Coriolis force and mention one

application of it:

- (f) বিশেষ আপেক্ষিকতাবাদৰ স্বীকাৰ্যবোৰ লিখা।
 Write the postulates of special theory of relativity.
- 3. (a) কাৰ্য-শক্তি উপপাদাটো লিখা আৰু প্ৰমাণ কৰা। 1+3=4
 State and prove work-energy theorem.
 - (b) ৰক্ষণশীল আৰু অৰক্ষণশীল বলৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।
 অৰক্ষণশীল বলৰ বাবে কাৰ্য আলোচনা কৰা। 2+3=5
 Write the difference between conservative and non-conservative forces. Discuss work done by a non-conservative force.

अथवा / Or

আয়তাকাৰ বস্তু এটাৰ বাবে কেন্দ্ৰৰ মাজেদি লম্বভাৱে পাৰহৈ যোৱা অক্ষৰ বাবে জড় প্ৰামকৰ মান উলিওৱা। 5 Calculate the moment of inertia of a rectangular lamina about an axis passing through its centre perpendicularly.

(c) 4 মি: দৈর্ঘ্য আৰু 2 মি:মি: ব্যাসৰ খ্রীমর ভাঁৰ এদালট 8 কি: গ্রা: ওজন প্রয়োগ কৰাৰ ফলত তার দৈর্ঘ্য প্রসাৰণ গণনা কৰা। খ্রীসৰ ইয়ঙৰ গুণাংক 2×10^{12} ডাইন/ছে:মি: 2।

Calculate the extension of a steel wire of length 4 m and diameter 2 mm when loaded with a weight of 8 kg. Young's modulus of steel is 2×10^{12} dyne/cm².

অথবা / Or

ইয়ণ্ডৰ গুণাংক (y), আয়তন গুণাংক (k) আৰু পয়ছঁৰ অনুপাত (σ) ৰ মাজত সম্বন্ধ স্থাপন কৰা।

Establish a relation among Young's modulus (y), bulk modulus (k) and Poisson ratio (σ) .

4. (a) সেমেকা দোলনৰ বাবে সাধাৰণ সমাধান আলোচনা কৰা আৰু ইয়াৰ সেমেকা কম্পনাংক উলিওৱা।

Explain damped oscillation with its general solution and find the frequency of damped oscillation.

অথবা / Or

সৰল পৰ্যাবৃত্ত গতিৰ বাবে অৱকলজ্ঞ সমীকৰণটো নিৰ্ণয় কৰি সমাধান উলিওৱা।

Deduce the differential equation of simple harmonic motion and solve it.

(b) সুষম ঘূর্ণন আৰু অসুষম ঘূর্ণন প্রসঙ্গ প্রণালী কি? তলব
চলক বাশিটো প্রকাশ কৰাঃ

What are uniformly retating and non

What are uniformly rotating and nonuniformly rotating frames of reference? Deduce the following operator:

$$\frac{d}{dt} = \frac{d'}{dt} + \omega x$$

- (c) সুব্যৱস্থিত প্ৰবাহ আৰু বিশৃংখলিত প্ৰবাহৰ মাজৰ পাৰ্থক্য চিত্ৰসহ বৰ্ণনা কৰা।

 Discuss the difference between streamline and turbulent flow with proper diagram.
- 5. (a) "এটা গতিবত ঘড়ী কমকৈ দৌৰে।" বিশেষ আপেক্ষিকতাবাদৰ সূত্ৰৰ দ্বাৰা উক্তিটোৰ যুক্তি দৰ্শোৱা।
 "A moving clock runs slower." Justify the statement with the help of special theory of relativity.
 - (b) বেগৰ আপেক্ষিকতাবাদৰ ৰূপান্তৰণৰ প্ৰকাশৰাশি নিৰ্ণয় কৰা।

Deduce the relativistic transformation of velocities.

অথবা / Or

আপেক্ষিকতাবাদৰ বাবে কণা এটাৰ গতিশক্তিৰ প্ৰকাশ-ৰাশি উপিওৱা।

Find the expression for relativistic kinetic energy of a particle.

(c) আপেক্ষিক বেগত গতি কৰা কণা এটাৰ বাবে ভৰ আৰু
বেগৰ মাজত সম্বন্ধ স্থাপন কৰা।

Obtain a relation between the mass and
the velocity of a particle moving with
relativistic velocity.

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

6. (a) সৰল পৰ্যাবৃত্ত গতিৰ বাবে সৰ্গ্ৰৰ স্মীকৰণ হ'ল

The displacement equation of simple harmonic motion is

$$y = 10\sin(10t - \frac{\pi}{6}) \text{ m}$$

তেন্তে সর্বোচ্চ বেগ হ'ব then, the maximum velocity is

- (i) 10 m / sec
- (ii) 100 m / sec
- (iii) 10³ m/sec
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

 None of the above

(শুদ্ধ বিৰুদ্ধটো বাছি উলিওবা)

- (Choose the correct option)
- (b) গেলিলিঅ'ৰ বাপান্তৰণ তলৰ কোনটো প্ৰকাৰ?

 Which of the following is variant in Galilean transformation?
 - (i) বেগ Velocity
 - (ii) দৈর্ঘা Length

5

(iti) खर्ग

Acceleration

(iv): ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

2

5

(Choose the correct option)

- 7. (a) ছিভিন্নাপকতা কি ? ই কিহৰ বাবে হয় ?

 What is elasticity? What is the cause of it?
 - (b) কৌণিক ভৰবেগৰ ৰক্ষণশীলতাৰ সূত্ৰটো চমু ব্যাখ্যা কৰা। 2 Explain briefly the law of conservation of angular momentum.
- 8. (a) কৈশিক দলীত বৈ যোৱা তৰলৰ বাবে পয়ছুলিব সমীক্ৰণটো স্থাপন কৰা। 6

 Derive Poiseuille's equation for the flow of liquid through a capillary tube.

অথবা / Or

আপেক্ষিক ড'পলাৰ পৰিঘটনা বৰ্ণনা কৰা। Explain relativistic Doppler effect.

- (b) কঠিন চুঙা এটাৰ কেন্দ্ৰৰ মাজেদি সমান্তৰালভাৱে পাৰহৈ যোৱা অক্ষৰ বাবে জড় ভ্ৰামকৰ মান উলিওৱা। Find the moment of inertia of a solid cylinder about an axis passing through its centre parallel to it.
- (c) সময় প্ৰসাৰণ কি? চমুকৈ লিখা। 1+2=3 · What is time dilation? Explain briefly:

 $\star\star\star$